

ŻYCIE GOSPODARCZE

Dwutygodnik poświęcony sprawom gospodarczym Polski Zachodniej

Organ Związku Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu.

Redakcja i Administracja:
Rzeczypospolitej 1, II — telefon 25-95.

Redaktor przyjmuje w dni powszednie
od godz. 11—1; Administracja od 9—3.

Poznań, dnia 1 listopada 1932

Prenumerata wynosi: w kraju z prze-
syłką rocznie 30 zł, półrocznie 15 zł,
kwartalnie 7,5 zł, zagranicą z przesyłką
rocznie 36 zł, półrocznie 18 zł, kwar-
talnie 9 zł. Numer pojedynczy 1,5 zł.

NR. 21

Wydawca: Związek Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu.

ROK 11

Węgiel — Koks hutniczy — Brykiety

z kopalń krajowych i zagranicznych poleca

ZACHODNIO-POLSKI SYNDYKAT WĘGLOWY Sp. z o. odp.

Telefony: 23-77, 37-77

Poznań, plac Wolności 10

Adres telegraf.: Zapol

SPRZEDAŻ DETALICZNA

na własnej składnicy kolejowej nr. 35, ul. Przemysłowa

Telefony: 23-77, 37-77

Wyroby Kręglewskiego

ze znaczkiem

reklamują się same!

Koperty — Księgi handlowe — Skoroszyty — Zeszyty szkolne

Ochrona Kredytu w Handlu i Przemysle

Tow. zap. w Poznaniu

1. chroni swych członków przed nieuczciwymi dłużnikami,
2. inkasuje i windykuje wątpliwe pretensje,
3. pośredniczy w sanacji przedsiębiorstw w wypadkach zasługujących na uwzględnienie i przeprowadza ugody sądowe i pozasądowe i wykonuje czynności powiernicze,
4. udziela wywiadów na życzenie członków.

Zgłoszenia przyjmuje i udziela wyczerpujących informacji biuro **Ochrony Kredytu w Handlu i Przemysle** — Poznań, ulica Mickiewicza nr. 31. Telefon 72-31.

**Nie kupujcie i nie używajcie wyrobów bezfirmowych i anonimowych,
bez wyraźnej etykiety, stwierdzającej, że dany towar jest rzeczywiście
wyrobem polskiego przemysłu.**

ZWIĄZEK OBRONY PRZEMYSŁU POLSKIEGO w POZNANIU, ULICA RZECZYPOSPOLITEJ 1 — TELEFON Nr. 25-95

Lokaty zakładów ubezpieczeń socjalnych.

Prawda z dn. 25 września r. b. pisze:

„Według danych, opublikowanych przez Główny Urząd Statystyczny Zakłady Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych wraz z Zakładem Ubezpieczeń od Wypadków umieściły 411 milionów złotych swego majątku, a więc mniej więcej cały swój majątek w następujących lokatach długo i krótkoterminowych:

w nieruchomościach	67,3 milj. zł.
w pożyczkach hipotecznych	82,8 milj. zł.
w papierach wartościowych	148,8 milj. zł.
w różnych lokatach krótkoterminowych	112,0 milj. zł.

Są to wszystko kapitały, ściągnięte z przemysłu, rolnictwa i handlu, a więc odebrane życiu gospodarczemu z tem, że przeznaczone będą na zabezpieczenie egzystencji pracownikom, którzy skutkiem starości czy choroby utracą zdolność do pracy. Jeżeli chodzi o Zakłady Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych, do których przeważnie należą te fundusze, to zebrały one je ze składek ściąganych od pracodawców od początku roku 1928. Dotychczas z tych składek opłacano własne koszty administracyjne zakładów oraz jednorazowe, niezbyt wielkie w ogólnej sumie odprawy pośmiertne. Reszta była lokowana, gdyż wypłatę właściwych świadczeń, t. j. emerytur i rent zakłady te rozpoczyna dopiero z początkiem roku 1933.

Wobec bliskiego terminu rozpoczęcia wypłaty emerytur i rent ubezpieczonym, którzy będą do tego uprawnieni, zachodzi pytanie jak dalece racjonalnie i bezpiecznie ulokowano fundusze, gromadzone na ten cel.

Przytoczone zestawienie nie przedstawia się pod tym względem nader dodatnio. W nieruchomościach własnych ulokowano 67 milionów. Znamy te nieruchomości. Futurystyczno-kubistyczne gmachy biurowe własne oraz koszarowe domy czynszowe. Wartości rynkowej budowie te zgoła nie reprezentują, a rentowność eksploatacji koszarowych domów czynszowych stała pod znakiem pytania już w chwili oddawania ich do użytku. Dzisiaj wobec spadku cen komornego domy te są zapewne już deficytowe, a w przyszłości niezawodnie staną się dla zakładów kosztownym ciężarem.

Pożyczki hipoteczne udzielane były głównie spółdzielniom i samorządom. Realizacja tych pożyczek w większości przypadków nie obejdzie się bez pomocy komornika i niezawsze pójdzie gładko. Jeżeli bowiem towarzystwa kredytowe coraz częściej napotykają na poważne trudności przy realizacji swoich pożyczek zabezpieczonych na solidnych nieruchomościach, znajdujących zawsze łatwo nabywców, to cóż będą za trudności z ewentualnymi sprzedażami tandetnie budowanych i niepraktycznych pałacyków i willi bliźniaczych po kolonjach spółdzielczych, albo nieruchomościach samorządowych. Kto dzisiaj lub w przyszłości kupi szpital miejski lub budynek magistracki? A że ani spółdzielnie, ani miasta nie będą się gładko wywiązywały ze swoich zobowiązań długoterminowych, to jest pewne.

Najboleśniejszą jest jednak kwestja papierów wartościowych. Z szczegółowych bilansów poszczególnych zakładów wynika, że są to przeważnie obligacje komunalne banków państwowych, które obecnie nie są właściwie papierami giełdowymi. Uruchomienie tkwiących w nich kapitałów jest praktycznie niemożliwem przed wylosowaniem, tak że w razie jakichś trudności finansowych zakładów, tkwiące w tych papierach rezerwy okazały się zamrożone. Tych 148 milionów złotych, które zakłady ubezpieczeniowe wygzekwowały od przemysłu, aby kupić za nie te papiery poszły na różne miejskie i sejmikowe piekarnie, cegielnie, baseny, krowiarnie, domy mieszkalne, fołwanki i podobne przedsięwzięcia, które albo dawno już skończyły swój żywot albo niebawem go skończą.

Jedyną realną pozycją w bilansie lokat zakładów ubezpieczeń socjalnych są lokaty krótkoterminowe. Chociaż i tutaj trudno powiedzieć to stanowczo, nie znając szczegółów.

To też nie dziwnego, że już wysunięty jest projekt znacznego ograniczenia świadczeń emerytalnych i inwalidzkich, przewidzianych w ustawie o ubezpieczeniu pracowników umysłowych — tych świadczeń, na które od pięciu lat sciąża się bardzo wysokie składki.

Znawcy twierdzą, że będą musiały być w niedługim czasie zredukowane do zera, gdyż ubezpieczenie to w tej formie, w jakiej zostało ustanowione, jest wogóle niezdolne do życia i po niezbyt długim jego funkcjonowaniu będzie musiało być zlikwidowane.

Sprawy socjalne.

Obciążenie w związku z nowymi przepisami ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia.

Przedstawiciele Centralnego Związku Przemysłu Polskiego, byli na audjencji u wiceministra Różnowskiego w celu przedstawienia dotkliwych dla przemysłu obciążeń, wynikających z formalistycznych obowiązków nałożonych na przemysł w związku z nowymi przepisami ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia. Obowiązki te — jak wiadomo — dotyczą: 1. imiennego meldowania i wymeldowania robotników, 2. przesyłania miesięcznych wyciągów i ksiąg płac i 3. wydawania w krótkim terminie zawitych zaświadczeń o zwolnieniu pracownika. Odnośnie do

obowiązku pierwszego przedstawiciele Centralnego Związku wskazali, że jest on wprowadzony dopiero nowelą z 17 marca rb. i nie był dotychczas praktykowany w Funduszu Bezrobocia. System dotychczasowy był dostatecznie sprawny nie obciążający ani instytucji Funduszu Bezrobocia, ani pracodawców kosztami specjalnej manipulacji. Co do drugiego obowiązku podkreślono, że wykazy miesięczne nie mogą być mechanicznymi kopjami ksiąg płacy i zawierają muszą liczbę dni przepracowanych w każdym tygodniu dla każdego robotnika oddzielnie, co sprawia, że obowiązek ten jest uciążliwy dla pracodawców i pociąga nowe koszty administracyjne. Nadto formalność ta jest z punktu widzenia potrzeb ewidencyjnych ubezpieczalni zbędna. Zniesienie tego zarządzenia, opartego na przepisach wykonawczych w odróżnieniu od dwóch pozostałych wyżej wymienionych obowiązków, opartych na ustawie — nie nasuwa zdawałoby się trudności. Mówiąc o trzeciej sprawie świadectw przy zwalnianiu z pracy, przedstawiciele

Centralnego Związku kładli nacisk na kłopotliwość i kosztowność wynotowywania wszystkich przerw w pracy.

Uwagi powyższe spotykały się naogół ze zrozumieniem p. Wiceministra Opieki Społecznej, który przyrzekł zastanowić się nad usunięciem względnie uproszczeniem formalności, o których mowa. W tym celu ma być powołana w Ministerstwie Opieki Społecznej specjalna komisja, przyczem wyniki jej pracy będą zakomunikowane przedstawicielom kół gospodarczych.

Zaliczanie pracowników w handlu do kategorii pracowników umysłowych.

W związku z otrzymanem przez Związek Izb poleceniem Ministra Przemysłu i Handlu w sprawie poddania gruntownej rewizji problemów, jakie kategorie pracowników handlowych winny być zaliczone do pracowników umysłowych, oraz ustalenia dokładnych w tym względzie kryteriów. Związek opracował i przesłał do Min. P. i H. obszerny w tej mierze memoriał wraz z wnioskiem szczegółowym, zawierającym konkretny projekt nowelizacji obowiązujących przepisów w kierunku ograniczenia kategorii sprzedawców i ekspedjentów sklepowych, które mogą być uważane za pracowników umysłowych.

O ile idzie o tę samą materię w odniesieniu do pracowników w przemyśle, to projekt odnośnego rozporządzenia interpretacyjnego jest przygotowany i są starania w toku, by projekt ten, uwzględniający w szerokiej mierze odnośne dążeń przemysłu, został przez rząd uwzględniony i zrealizowany. W tej chwili niczego pozytywnego nie można powiedzieć o szansach tej akcji — zwłaszcza, że na terenie Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej trwają jeszcze pewne opory w tym względzie podsycane przez zarządy Z. U. P.ów.

Umowa pracy „do odwołania“.

W umowie z pracownikiem umysłowym lub robotnikiem, umieszczono zastrzeżenie: „umowa obowiązuje aż do odwołania“.

Takie zastrzeżenie oznacza, że umowę może każda ze stron rozwiązać każdej chwili t. j., że umowa jest zawarta bez oznaczenia czasu trwania, czyli „na czas nieokreślony“, (art. 6 punkt 4 rozp. z r. 1928, poz. 323 Dz. U.) Taką umowę można zatem rozwiązać, bez względu na czas trwania, ale za trzymiesięcznym wypowiedzeniem (art. 25 wymien. rozp.) Natomiast nie można uważać, by to zastrzeżenie oznaczało dopuszczalność rozwiązania umowy bez wypowiedzenia, bo to byłoby zastrzeżenie „mniej korzystne dla pracownika umysłowego“, więc byłoby nieważne (art. 1 wymien. rozp.) i sprzeciwiałoby się przepisom rozporządzenia, które tego rodzaju określenia czasu trwania umowy pracy nie zna (art. 6 wymien. rozp.).

Wycofanie projektów o obowiązkowym przyjmowaniu pracowników za pośrednictwem Państwowych Urzędów Pośrednictwa Pracy.

Jak swego czasu donoszono, Ministerstwo Opieki Społecznej opracowało i nadesłało do zaopiniowania organizacjom gospodarczym projekt ustawy o obowiązkowym pracodawców przyjmowania robotników wyłącznie za pośrednictwem Państwowych Urzędów Pośrednictwa Pracy.

Wobec radykalnego i antigospodarczego charakteru projektu spotkał on się z tak zdecydowaną negatywną opinią sfer gospodarczych, że Ministerstwo zrezygnowało narazie z zamiaru wydania tej ustawy.

W sprawie środków ochronnych przy maszynach.

Ministerstwo Opieki Społecznej poruszyło niedawno kwestję nałożenia na wytwórców maszyn i aparatów obowiązku zaopatrywania tychże w środki ochronne, zabezpieczające robotników od nieszczęśliwych wypadków. W związku z powyższym Związek Izb Przemysłowo-Handlowych wypowiedział opinię, że nałożenie tego rodzaju obowiązku na wytwórców maszyn i aparatów nie osiągnęłoby zamierzonego celu, natomiast utrudniłoby konstruowanie nowych typów. Izba wyraziła pogląd, iż obowiązek należytego zabezpieczenia maszyn obciążać powinien nie ich producentów, lecz właścicieli użytkowników, z uwagi na to, że zabezpieczenia te muszą być ściśle przystosowane do warunków lokalnych pracy. Związek zwrócił wreszcie uwagę na konieczność szerszego propagowania wśród robotników ostrożnego zachowywania się przy maszynach ze względu na to, że większość wypadków wywołana jest brakiem ostrożności, a nie brakiem urządzeń zabezpieczających.

Sprawy podatkowe i skarbowe.

Wyjaśnienia do nowego postępowania egzekucyjnego.

W związku z ogłoszeniem nowego prawa egzekucyjnego, Ministerstwo Skarbu wydało w formie okólników wyjaśnienia do nowych przepisów. Poniżej podajemy Czytelnikom kilka ważniejszych wyjaśnień:

I. W myśl § 33 rozporządzenia o postępowaniu egzekucyjnym w razie odroczenia terminu płatności lub rozłożenia na raty ściąganej należności, pozostają w mocy wszelkie dokonane już czynności egzekucyjne. Jednakże Urząd Skarbowy może uchylić dokonane czynności egzekucyjne, jeżeli utrzymanie ich w mocy jest szkodliwe dla dłużnika. Do tego przepisu Ministerstwo wyjaśniło, że uchylenie dokonanych czynności egzekucyjnych nie pociąga za sobą umorzenia należnych za te czynności kosztów egzekucyjnych i że uchylenie czynności egzekucyjnych należy w zasadzie uzależnić od uprzedniego uiszczenia przez zobowiązanego powstałych przed uchyleniem kosztów egzekucyjnych.

II. W myśl § 36 rozporządzenia sekwestrator winien zaniechać czynności egzekucyjnej, jeżeli przed jej rozpoczęciem zobowiązany udowodni odroczenie płatności, rozłożenie jej na raty lub umorzenie należności. Jeżeli jednak wskutek niezawiadomienia na czas urzędu skarbowego o tych okolicznościach czynność egzekucyjna została rozpoczęta, to koszty tej czynności ponosi dłużnik. Wierzyciel zaś ponosi koszty wtedy, jeżeli mimo zaistnienia okoliczności, powodującej zaniechanie czynności egzekucyjnej, jednak zażąda jej dokonania.

W wyjaśnieniu tego przepisu Ministerstwo zaznacza, że przepis, dotyczy ponoszenia kosztów w razie zaniechania czynności egzekucyjnej, t. j. upomnienia.

III. W myśl § 61 rozporządzenia dłużnikowi służy prawo żądania, aby wskazane przez przedmioty nie były zajęte, jeżeli inne pozostałe przedmioty wystarczają według oszacowania na zaspokojenie poszukiwanej należności.

Odnośnie tego przepisu Ministerstwo wyjaśnia, że to uprawnienie dłużnika nie rozciąga się na gotówkę, która zawsze w pierwszym rzędzie ulega zajęciu.

O nowelizację art. 92 ustawy o państwowym podatku przemysłowym.

Od pewnego znowu czasu sfery gospodarcze żywo zajmują się art. 92 ustawy o p. p. który postanawia, że podatek przemysłowy korzysta z ustawowego pierwszeństwa zaspokojenia z całego majątku ruchomego, należącego do przedsiębiorstwa, obciążonego tym podatkiem.

W praktycznym zastosowaniu powyższego przepisu wyłoniła się wątpliwość, czy za podatek przemysłowy mają odpowiadać tylko przedmioty będące własnością osoby zobowiązanej czyli podatnika, czy też także i cudze przedmioty związane w pewien sposób z obciążonym przedsiębiorstwem.

Interpretacja władz skarbowych, poparta ostatnio również wyrokiem z 27. 1. 1932 r. kolegium 7-miu sędziów Sądu Najwyższego idzie w tym kierunku, że państwowy podatek może szukać zaspokojenia na całym majątku ruchomym, należącym do przedsiębiorstwa obciążonego tym podatkiem bez względu na to, czy ruchomości takie są własnością przedsiębiorcy, czy też osób trzecich.

Jest to zdaniem sfer gospodarczych rozwiązanie kwestji niesłuszne i sprzeczne z wymogami życia. Sprzeczność tę należy usunąć i to w tym kierunku, że rzeczy cudze nie mogą odpowiadać za podatek właściciela przedsiębiorstwa, gdyż wprowadza to w stosunki handlowe niebezpieczny moment niepewności. Ponieważ droga sądowa zawiodła — nie pozostaje nic innego jak domagać się nowelizacji ustawodawczej art. 92 u. o. p. p. Starania w tym kierunku już wszczęto.

W sprawie ilości miejsc detalicznej sprzedaży napojów alkoholowych.

Ministerstwo Skarbu skierowało do Prezesów Izb Skarbowych w Poznaniu i Grudziądzu okólnik z dnia 12. 10. 32. Nr. D. IV 13 394/1/32 następującej treści:

„Na terenie województw poznańskiego i pomorskiego istnieje znaczna nadwyżka miejsc detalicznej sprzedaży napojów alkoholowych z prawem wyszynku, przekraczająca ustaloną dla tych województw maksymalną cyfrę ¼ ogólnej ilości miejsc sprzedaży napojów alkoholowych.

W konsekwencji tego stanu rzeczy należałoby przeprowadzić masową redukcję miejsc detalicznej sprzedaży z prawem wyszynku w powyższych województwach, co niewątpliwie pociągnęłoby za sobą ruinę wielu placówek gospodarczych. Celem uniknięcia tych następstw Ministerstwo Skarbu, mając na uwadze postanowienia art. 24 ustawy z dnia 21 marca 1931 r. o ograniczeniach w sprzedaży, podawaniu i spożyciu napojów alkoholowych (przeciwalkoholowa) (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 423) oraz motywy, jakimi kierował się ustawodawca przy wydawaniu tego przepisu, a mianowicie niedopuszczenie do ruiny gospodarczej przedsiębiorstw, o których mowa, zmienia częściowo ustęp pierwszy zarządzenia z dnia 21 czerwca rb. L. D. VI. 9 433/1/32 — o ile chodzi o województwa poznańskie i pomorskie, w ten sposób, że upoważnia Panów Przesów do utrzymania obecnie istniejących ilości miejsc detalicznej sprzedaży napojów alkoholowych z prawem wyszynku, przekraczających ustalone na podstawie § 8 rozporządzenia Ministrów Spraw Wewnętrznych i Skarbu z dnia 30. 7. 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr. 73/595) normy do chwili zaistnienia okoliczności określonych w powołanych wyżej art. 24 ustawy przeciwalkoholowej pod tym wszakże warunkiem, że ogólna ilość (kontyngent) miejsc detalicznych sprzedaży napojów alkoholowych na terenie powyższych województw nie przekroczy ustalonej normy.

Prawo i sąd w życiu gospodarczem.

Ochrona wierzycieli w nowym kodeksie karnym.

Z dniem 1 września br. wszedł w życie ogólny polski kodeks karny ogłoszony rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 60 poz. 571). Pragnąc zwrócić uwagę P. T. Czytelników na postawienie w nowym kodeksie karnym obrony wierzyciela, przytaczamy poniżej odnośne przepisy w całości:

ROZDZIAŁ XL.

Przestępstwo na szkodę wierzycieli.

Art. 273. Kto lekkomyślnie przez życie rozrzutne, grę, zawieranie oczywście ryzykownych umów, zmniejszania lub obciążanie swego majątku pogarsza swoje położenie majątkowe, jeżeli skutkiem tego powstała jaka niewypłacalność lub ogłoszono jego upadłość, podlega karze aresztu do 3 lat.

Art. 274. Kto w celu pokrzywdzenia wierzycieli doprowadza do tego, że nastąpiła jego niewypłacalność lub ogłoszono jego upadłość, podlega karze więzienia do 5 lat.

Art. 275. Kto w celu pokrzywdzenia wierzycieli pogarsza swoje położenie majątkowe przez życie rozrzutne, grę, zmniejszanie lub obciążanie swego majątku, podlega karze więzienia do 3 lat.

Art. 276. Kto w celu pokrzywdzenia wierzycieli ukrywa przedmioty majątkowe, albo zaciąga pozorne zobowiązania, lub zawiera inne pozorne umowy podlega karze więzienia do lat 5.

Art. 277. Kto w celu pokrzywdzenia wierzycieli nie mogąc zaspokoić wszystkich, spleca lub zabezpiecza niektórych tylko, podlega karze aresztu do lat 3.

Art. 278. Kto dopomaga dłużnikowi do popełnienia przestępstwa określonego w art. 274, 275, 276 lub 277, albo choćby przez porozumienie z dłużnikiem, działa na szkodę jego wierzycieli, odpowiada jak dłużnik.

Art. 279 § 1. Kto wierzycielowi udziela lub obiecuje udzielić korzyści majątkowej za działanie na szkodę innych wierzycieli w czasie postępowania upadłościowego, lub postępowania, zmierzającego do zapobieżenia upadłości, podlega karze więzienia do 3 lat.

§ 2. Tej samej karze podlega wierzyciel, który w czasie takiego postępowania przyjmuje korzyść majątkową za działanie na szkodę innych wierzycieli lub takiej korzyści żąda.

Art. 280. Kto, będąc obowiązany z mocy przepisu do prowadzenia księgowości kupieckiej wcale jej nie prowadzi lub prowadzi wadliwie, podlega karze aresztu do miesięcy 6 lub grzywny.

Art. 281. Kto prowadzi księgowość kupiecką w sposób niezgodny z prawdą, albo księgi lub dokumenty uszkadza, ukrywa, przerabia lub podrabia, podlega karze więzienia do lat 5.

Art. 282. Kto celem udaremnienia egzekucji usuwa, uszkadza, ukrywa, zbywa lub obciąża mienie, zajęte lub zagrożone zajęciem, podlega karze więzienia do lat 2 lub aresztu do lat 2.

Art. 283. § 1. Kto podstępnie lub z chęci zysku udaremnia przetarg publiczny, albo przyczynia się do odsunięcia innej osoby od udziału w takim przetargu, lub do obniżenia ceny sprzedażnej licytowanego mienia, podlega karze więzienia do lat 2 i grzywny albo aresztu do lat 2 i grzywny.

§ 2. Tym samym karom podlega, kto wchodzi w porozumienie z inną osobą co do działania przy przetargu publicznym, mogącego wywrządzić szkodę majątkową wierzycielowi lub dłużnikowi.

Art. 284. Kto przed właściwą władzą składa niezgodną z prawdą przysięgę, stwierdzającą jego stan majątkowy, podlega karze więzienia do lat 3, lub aresztu do lat 3.

Art. 285. Osoba, zajmująca się na podstawie przepisu prawnego lub umowy sprawami majątkowymi innej osoby, odpowiada za przestępstwo, określone w rozdziale niniejszym, jak właściciel mienia.

Obniżka prywatnej stopy procentowej.

Dziennik Ustaw Nr. 90 z dnia 21. 10. b. r. przynosi pod pozycją 759 rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 20. 10. b. r. poniższej treści:

Na podstawie § 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 czerwca 1934 r. o lichwie pieniężnej (Dz. U. R. P. Nr. 56, poz. 574) w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 sierpnia 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 656) oraz na podstawie art. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 372) zarządzam co następuje:

§ 1. W pieniężnych stosunkach kredytowych nie wolno wyciągać i pobierać w gotówce lub innych wartościach w formie procentu lub w jakiegokolwiek innej formie korzyści majątkowych, przewyższających 12 proc od sta. w stosunku rocznym.

§ 2. Umowy, zawarte przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, w których wymówione, a dotychczas dozwolone, korzyści majątkowe ponad normę przewidzianą w § 1 nie zostały pobrane przed tym terminem, ulegają wykonaniu w ten sposób, że korzyści te mogą być pobrane w umówionej wysokości za czas do najbliższego terminu ich płatności, przyczem termin ten nie może przekraczać 31 grudnia 1932 roku. Jeżeli termin płatności takich korzyści majątkowych nie został ustalony, przewidziana w § 1 niniejszego rozporządzenia stopa procentowa będzie stosowana od dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Rozporządzenie wykonawcze do noweli o monopolu spirytusowym.

W „Dzienniku Ustaw“ Nr. 88 z dnia 17. ub. m. ukazało się rozporządzenie wykonawcze do rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dnia 11 lipca br. o Monopolu Spirytusowym, opodatkowaniu kwasu octowego i drożdży oraz sprzedaży napojów alkoholowych. Rozprządzenie wykonawcze w szeregu artykułów szczegółowo wyjaśnia wydaną w lipcu br. nowelę o Monopolu Spirytusowym, uzupełniająca i modyfikująca dotychczasowe ustawy w tej dziedzinie.

Sprawy pocztowe.

Nadawanie telegramów w pociągach.

Z dniem 1. 10. ub. Ministerstwo Poczty i Telegrafów w porozumieniu z Ministerstwem Komunikacji wprowadziło przyjmowanie w pociągach pospiesznych telegramów krajowych i zagranicznych.

Telegramy przyjmować będą w pociągach konduktorzy rewizyjni, przyczem konduktor nadaje telegram do najbliższej stacji, skąd tekst depechy przesyłany jest dalej drogą telegraficzną. Telegram nadany w pociągach zawierać może najwyżej 14 wyrazów z zaokrągleniem sumy według obowiązującej taryfy telegraficznej krajowej lub zagranicznej. Poza tem nadawca uiszcza opłatę manipulacyjną za przyjęcie telegramu przez konduktora.

W sprawie obniżenia opłat telefonicznych.

Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu zgłosiła wniosek do Związku Izby Przemysłowo-Handlowych R. P. o wystąpienie do Ministerstwa Poczty i Telegrafów o obniżenie opłat za rozmowy telefoniczne i opłat abonentowych o 50%, o ponoszenie kosztów instalacji aparatów telefonicznych przez Zarząd Poczty i Telegrafów, o dopuszczenie t. zw. telefonów towarzyskich również w I-szej strefie, o zmniejszenie opłat za dodatkowe aparaty, o rozszerzenie czasu trwania rozmów międzymiastowych z 3 na 5 minut, o ustalenie okresu t. zw. słabego ruchu w czasie którego rozmowy międzymiastowe są tańsze na czas od godz. 19-tej do

9-tej, o przedłużeniu godzin telefonicznych na prowincji do godziny 12 w nocy, o zniesienie przymusu corocznej opłaty za spis abonentów telefonicznych sieci, o przesunięcie terminu płatności ryczałtu za telefon z 10—15-tego lub później każdego miesiąca, o ułatwienie budowania i posiadania własnych urządzeń telefonicznych z możliwością połączenia z centralą miastową, o zaopatrzenie miejsc postoju dorozek w aparaty telefoniczne, wreszcie wprowadzenie odpowiedniej propagandy za używaniem telefonów.

Różne.

Tydzień Propagandy Przemysłu Polskiego.

W okresie od 4 do 11 grudnia br. urzędują Związek Obrony Przemysłu Polskiego w Poznaniu „Tydzień Propagandy Przemysłu Polskiego“. W okresie tym na całym terenie województw Poznańskiego i Pomorskiego zostanie przeprowadzona jaknajszersza akcja propagandowa na rzecz wytwórczości krajowej. Cała ta akcja będzie miała na celu pobudzenie wśród naszego społeczeństwa zdrowego patriotyzmu gospodarczego oraz wykazanie szerokim masom konsumentów, że wyroby krajowe w niczem nie ustępują zagranicznym, a przeciwnie, niejednokrotnie przewyższają je pod względem jakości i solidności wykonania. W „Tygodniu Propagandy Przemysłu Polskiego“ będą urządzone pochody, akademje, odczyty w szkołach, teatrach i kinach, jak również i przez Radio.

W dniu rozpoczęcia „Tygodnia Propagandy Przemysłu Polskiego“ tj. 4 grudnia br. urzędują Związek Obrony Przemysłu Polskiego korowód udekorowanych pojazdów mechanicznych i konnych, który przejdzie głównymi ulicami miasta. Zbiórka pojazdów w dniu 4 grudnia o godz. 10-tej na Placu Sałpiżyńskim.

Zwracamy się z gorącym apelem do P. P. Przemysłowców i Kupców, ażeby zechcieli poprzeć nasze wysiłki, które mają na celu li tylko dobro przemysłu polskiego i zgłosili udział swojej firmy w „Korowodzie“.

Warunki udziału. 1. Zgłoszone pojazdy winny reprezentować firmę krajową.

2. Zgłoszenie na piśmie należy kierować do Sekretariatu ZOPP Rzeczypospolitej 1, tel. 25-95 w godz. od 8—15.

3. Równocześnie ze zgłoszeniem należy uiścić opłatę, która wynosi dla członków Związku Obrony Przemysłu Polskiego 10 zł od pojazdu, dla nieczłonków zł 15,— od pojazdu.

4. Bliższych szczegółów, dotyczących „Tygodnia Propagandy Przemysłu Polskiego“ udziela Sekretariat ZOPP. Rzeczypospolitej 1, tel. 25-95 w godz. od 8—15.

Związek Obrony Przemysłu Polskiego.

Obniżka stopy dyskontowej w Polsce.

Fala obniżki oficjalnych stóp dyskontowych idąca przez Europę Zachodnią dotarła także i do Polski. Na posiedzeniu dnia 20. bm. Rada Banku Polskiego obniżyła z dniem 21. ubm. stopę dyskontową Banku z 7½ na 6%, zaś stopę procentową dla zastawów terminowych i otwartego kredytu z 8½ na 7%. Przy powzięci utej uchwały Rada kierowała się z jednej strony potrzebą obniżenia ceny kredytu dla życia gospodarczego, z drugiej zaś strony względem na utrzymującą się od paru miesięcy poprawę sytuacji Banku Polskiego, a mianowicie na stałe polepszanie się stosunku pokrycia do obiegu banknotów oraz silną niżkę portfelu wekslowego.

nowej Państwowej Rady Kolejowej.

Przewiduje się zwołanie nowej Państwowej Rady Kolejowej — pierwszą sesję przed samem Bożem Narodzeniem — oczywiście o ile pojawi się nareszcie obwieszczenie, zawierające spis organizacji, mających prawo wyboru do Państwowej Rady Kolejowej, co ma nastąpić lada dzień, ale może jeszcze się odwlec. Liczba reprezentantów organizacji gospodarczych w nowej Państwowej Radzie Kolejowej ma wynosić 46-ciu zamiast 30-tu jak poprzednio. Przeważna część tej nadwyżki wzmocni element rolniczy w Radzie. Horoskopy znaczenia P. R. K. w nowej kadencji przedstawiają się raczej niekorzystnie. Zdaje się, że nowe czynniki, rządzące obecnie w Ministerstwie Komunikacji, mają zamiar jeszcze mniej liczyć się z Państwową Radą Kolejową, niż to miało miejsce za rządów Ministra Kühna.

Poświęcenie nowego gmachu W. S. H. w Poznaniu.

Jak się dowiadujemy, termin poświęcenia nowego gmachu Wyższej Szkoły Handlowej w Poznaniu przy Wałach Zygmunta Starego 2/3 został ustalony na dzień 12 listopada br. (sobota w południe). Poświęcenia dokona J. E. Kardynał Prymas Hlond.

Równocześnie odbędzie się inauguracja nowego roku szkolnego Wyższej Szkoły Handlowej. Z okazji tych uroczystości, Bratnia Pomoc Studentów W. S. H. w Poznaniu urządza w auli nowego gmachu Wyższej Szkoły Handlowej uroczysty bal, który niewątpliwie dozna jak najgorętszego poparcia ze strony społeczeństwa naszego miasta.

Inż. B. Nawrocki. Wydawnictwo „Ligi Pracy”. Cena zł 0.80 stron 24.

Na półkach księgarskich ukazała się ciekawa broszura na zaniedbany u nas temat roli człowieka w usprawnieniu wytwórczości i o udziale personelu w usuwaniu marnotrawstwa.

Kwestja pobudzenia pomysłowości pracowników i wyzyskania inicjatywy w kierunku złagodzenia kryzysu gospodarczego ujęta została w sposób interesujący i mocno poparta argumentami zaczerpniętymi z życia. Dowiadujemy się, iż na całym świecie pracownik polski uchodzi za bardzo zdolnego. Ford twierdzi, iż polscy robotnicy z pośród wszystkich cudzoziemców są najsprytniejsi, a roczne oszczędności, jakie zakłady Forda otrzymały z ulepszeń, dokonanych przez polskich pracowników zatrudnionych w zakładach Forda, przewyższają sumę kapitału zakładowego Banku Polskiego.

Słusznie więc wywodzi autor, że w rydwan postępu i walki z bólami życia codziennego, z kryzysem i bezrobociem należy koniecznie wprząc zarówno pracowników fizycznych jak i umysłowych.

Broszurka ta, jak również zapowiedziana w niej obszerniejsza praca na temat udziału personelu w usuwaniu marnotrawstwa wzbudzi niezawodnie szersze zainteresowanie zarówno wśród pracodawców, jak i pracowników.

EMERYTOWANY ASSESOR

Izby Skarbowej w Poznaniu (46 lat), specjalista w sprawach ustawy o Państwowym Monopolu Spirytusowym **poszukuje zaraz odpowiedniej pracy**, choćby dorywczej, w przedsiębiorstwie prywatnym. Zgłoszenia do Związku Fabrykantów, Rzeczypospolitej 1.

Wyroby firm krajowych, godne polecenia:

Ceny ogłoszeń w dziale niniejszym wynoszą 25,— zł za 1 wiersz na rok 1932.

Barwniki nietrujące

Domagalski i Ska., Poznań, św. Marcin 34 i Garncarska 8.

Chemikalja

Wszelkie dla aptek, drogerji i fabryk dostarcza firma R. Barciński S. A. Poznań.

Druki

F. K. Ziółkowski i Ska w Poznaniu, Górna Wilda 122. Drukarnia Polska, S. A. w Poznaniu, ul. św. Marcina 70.

Dezynfekcyjne środki

Wszelkie dla aptek, drogerji i fabryk dostarcza firma R. Barciński S. A. Poznań.

Dębina stolarska, dębowe dykty

B. Bystrzycki T. A. Orzechowo

Gazety

Kurjer Poznański, św. Marcin 70. Orędownik Wielkopolski, ulica św. Marcina 70.

Materace pat. taśmowe

które są najtańsze, najlepsze i najwygodniejsze poleca „Ina” Fabryka Materacy i Łózek Metalowych, Poznań, ulica Mickiewicza 15, tel 7660 i 5352. Każdy kupujący powinien żądać tylko materac „Ina”.

Dezynfekcyjne środki, lyzol, kreolina

Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna „BLASK”, Sp. Akc. Poznań, Al. Marcinkowskiego 5.

Instalacje

W. i St. Hedinger w Poznaniu, ul. św. Marcina 26.

Konfekcja męska

Lewandowski i Ska w Poznaniu ul. Wielka 11. F. Lisiecki, Poznań, Stary Rynek 10.

Krawaty, szelki, rękawiczki i chusteczki

Hałas i Kajetaniak w Poznaniu, ulica Wielka 10.

Kucheni gazowe

dostarcza: „Wiepofana” Tow. Akc. w Poznaniu, Dąbrowskiego 81

Lakiery i pokosty

Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna „BLASK”, Sp. Akc. Poznań, Al. Marcinkowskiego 5.

Litograficzne druki

F. K. Ziółkowski i Ska w Poznaniu Górna Wilda 122

Mydła

Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna „BLASK”, Sp. Akc., Poznań, Al. Marcinkowskiego 5.

Maszyny rolnicze

H. Cegielski Sp. Akc. w Poznaniu, Górna Wilda 142. Centrala Pługów Parowych Poznań, ul. Piotra Wawrzyniaka 28—30.

Mydło szare (miękkie)

Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna „BLASK”, Sp. Akc. Poznań, Al. Marcinkowskiego 5.

Okna, drzwi, architektura wewnętrzna

Zjednoczone Zakłady Stolarskie, Witajewski i Wojciechowski w Poznaniu, ul. Wybickiego 13-14

Odlewy żeliwne

gatunkowe, dostarcza: „Wiepofana” Tow. Akc. w Poznaniu, ul. Dąbrowskiego 81.

Oleje eterycz. i esencje

Domagalski i Ska. w Poznaniu, św. Marcin 34

Opakow. i kartonaze

F. K. Ziółkowski i Ska, Poznań, Górna Wilda 122.

Siatki druciane

„Drutownia—Poznań” fabryka siatek i płotów druc. oraz tkanin metalowych, drutu kolez. Poznań, ul. św. Marcin 45 a tel. 24-01.

Samochody

Brzeskiauto Sp. Akc. w Poznaniu, ul. Dąbrowskiego 29

Ruszta

ze specjalnego stopu żeliwa, tak dla palenisk stałych, jak ruchomych, dostarcza: „Wiepofana” Tow. Akc. w Poznaniu, ul. Dąbrowskiego 81.

Sztuczny nawóz

Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna „BLASK”, Sp. Akc., Poznań, Al. Marcinkowskiego 5.

Transport towarów

C. Hartwig, Sp. Akc. w Poznaniu ul. Towarowa 20.

Tokarki typu ciężkiego

model T 325 o wzniesieniu kłów 325/750 mm. i rozstawieniu 1500 i 2500 mm., dostarcza: „Wiepofana” Tow. Akc. w Poznaniu, ul. Dąbrowskiego 81.

Tokarki precyzyjne

model TN 180 o wzniesieniu kłów 180/300 mm i przy rozstawieniu 1000, 1500, 2000 i 2500 mm. dostarcza: Wiepofana” Tow. Akc. w Poznaniu, ul. Dąbrowskiego 81.

Wagony i Parowozy

H. Cegielski Sp. Akc. w Poznaniu, Górna Wilda 142.

Wiertarki słupkowe

stolowe oraz szlifierki słupkowe stolowe dostarcza: „Wiepofana” Tow. Akc. w Poznaniu, ulica Dąbrowskiego 81.